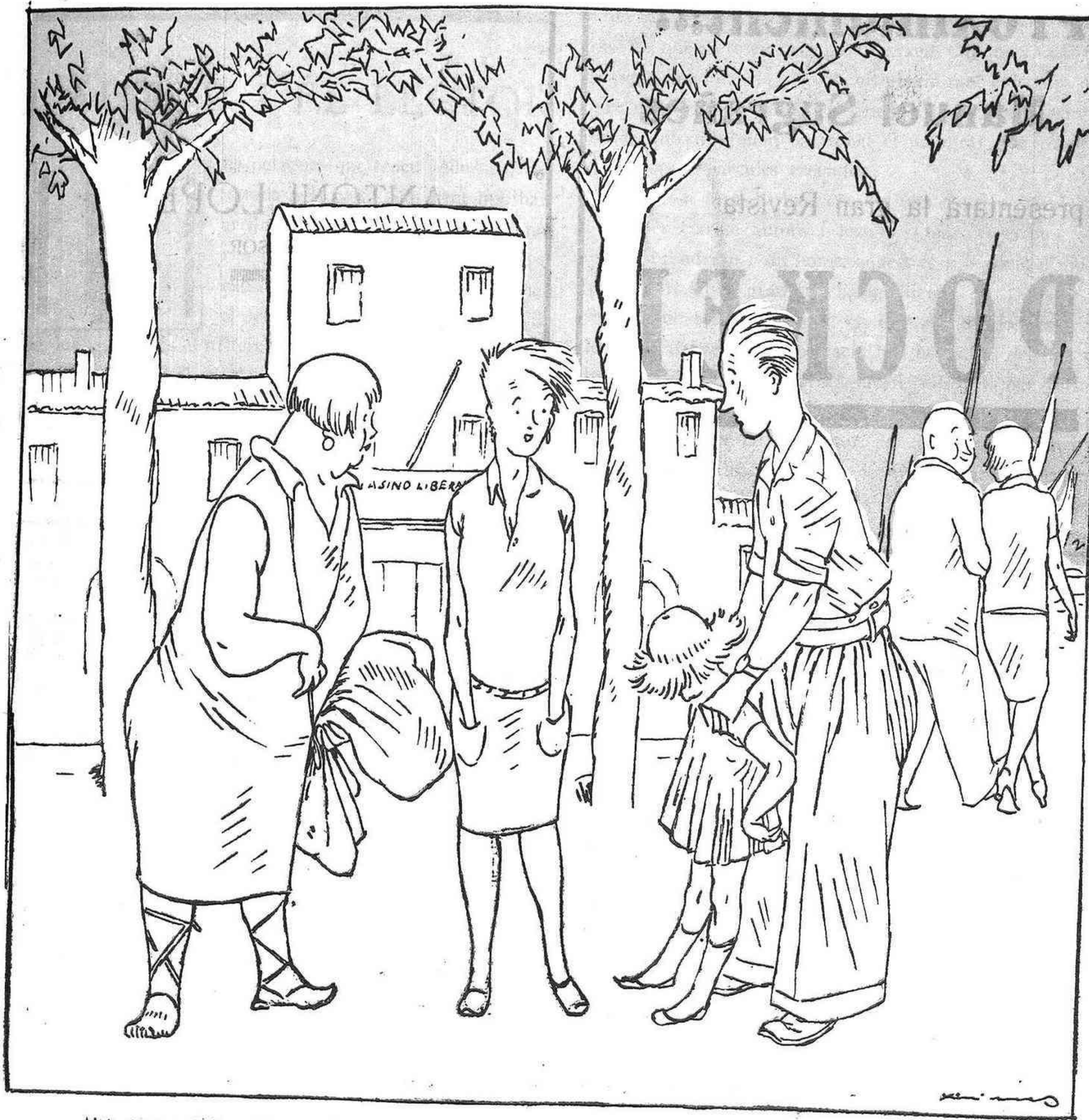

Barcelona, 27 de juliol de 1928

L'Esquella de la Torratxa

ANY LI - Núm 2562 - 15 cts. - Atrassats 30

PROFESSIONS LIBERALS

—I diu que la seva filla estudia? Mecanografia?
Comerç? Lleis?

—No! Una carrera menys complicada: Estudia
per a premi de bellesa.

TEATRE COMIC

Pròximament!!!

Manuel Sugrañes

presentarà la gran Revista

POCKER

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DÈMANEU TARIFES DE PREUS

ANTONI LOPEZ

IMPRESSOR

Carrer de l'Om, 8

BARCELONA

Blenorràgics:

No ho dubteu. El guariment de la vostra purgació està amb els

Cachets Neisserinos

Exit garantit. Tractament ràpid, discret i sense molèsties

Venda: Farmàcies i Centres d'específics

Preu de la capsa: 5'50 pessetes

Restaurant BARCELONA

121, Rue Montmartre, 121

L'únic Restaurant català a París

S'hi pot menjar arròs, bacallà a la llauna, conill o pollastre amb samfaina i el clàssic pernil amb mongetes, total... PER Q JATRE PESSETES.

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva m laltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sifilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acaé*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les nergies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floriscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundós, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastèn* a o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

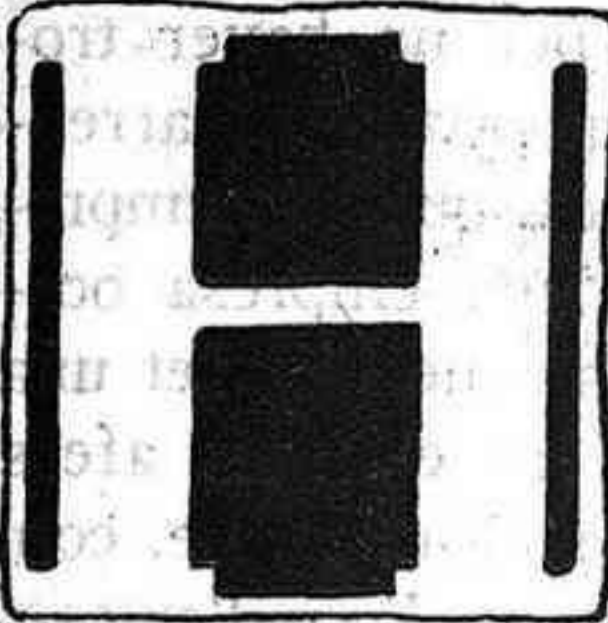
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

L'AUTOR I EL LECTOR

 Ha persones que tenen l'educació re-tratada a la cara. Són gent que han arribat a algun lloc, més que pels mèrits propis, per circumstàncies especials. Es creuen alguna cosa i tenen el seu cervell ple de buidor; ple de buidor, que no és el mateix, segons l'illustre Miquel d'Unamuno, que tenir el cap buit. El cap ple de buidor és més que tenir el cap buit.

L'altre dia un amic meu, periodista àgil, intel·ligent, inquiet, ple de desitjos de modernitat, va trobar al carrer un senyor que es creu que la franquesa i la poca-solta són normes d'estar en societat.

Senyor "Fulano"—li digué—ja el llegeixo... Es molt divertit, de vegades. El llegeixo a casa el barber. Ara, des de fa algun temps, no diu coses interessants. De vegades, m'hi ensopeixo.

El meu company, per discreció no va dir-li allò, que li venia fàcilment a la boca, perquè és home dotat d'una extraordinària facultat de respondre els atacs amb frases curtes, però sagnants:

—Home, és que jo no sóc Salomón, que tenia la facilitat de fer-se entendre pels animals...

Això que li ha esdevingut al meu amic, ha passat, si no en forma tan accentuada, a molts altres companys. I és que els lectors encara no s'han acostumat a llegir els articles comprenent-ne l'esperit. Cal, però, una certa gimnàstica per arribar a capir molts articles, que de no tenir una segona part, una clau, fóra una poca-solta haver-los escrit. Convé que el lector, especialment el lector català, arribi a tenir una sensibilitat desperta i que els seus ulls vegin més lluny d'on hi veuen els altres. Hi ha a l'ambient com un glaç que cal trencar; hi ha com una boira que cal fer desaparèixer... L'escriptor, generalment, en aquests darrers anys, ha tornat a seguir les pràctiques de què es valgueren, durant tot el segle XIX, els periodistes polítics; és a dir, cercar en temes llunyans de tota actualitat, el fons di-

nàmic de les coses que passen. Es una manera de procedir que val la pena d'ésser atesa i compresa.

Si el lector vol que li donin les coses pastades i fetes, si no vol fer un petit esforç d'imaginació, estem perduts tots: els que escriuen i els que llegeixen. Cal que a cada ratlla vegin una intenció i llavors els plaurà tant la lectura que, quan descobreixin la intenció aguda d'un escriptor, semblaran la quitxalla quan ha trobat el paràgraf que resol un problema de paraules creuades.

A més a més, hi ha cada dia una superior tendència a compenetrar-se autors i lectors. Quan l'escriptor s'ha fet comprendre per un home, aquest és més amic d'aquell. Forma part d'una gran família intel·ligent.

Cal que tots els lectors, en comptes de dormir-se en llegir un article boirós, es facin ben bé càrrec del que vol dir i no del que diu. I llavors aquell pallús, de què parlava el meu amic, potser hi llucarà més.

Avui, l'esforç de l'escriptor, per a arribar netament al públic, és molt difícil, donades les interpretacions gramaticals de què ens hem de valer. Val la pena de què aquest sacrifici sigui compensat amb l'amor i comprensió del lector.

FRANCESC MADRID

ANECDOTA

Fa uns quants dies, la companyia Vila-Davi va donar una representació de "L'hereu Riera" a Valls, i en sortir a escena Jaumet Capdevila es va produir un petit incident que ningú de la companyia no sabia explicar-se.

El públic, en veure el graciós còmic, qui tenia una escena amb Maria Lluisa Rodríguez, va començar a fer una gran remor de comentaris, a mitja veu, que gairebé no deixaven oir el diàleg de l'obra.

Maria Lluisa va quedar tota astorada i els altres còmics van córrer a treure el nas per veure el que passava; més ningú no sabia res, ni veia res extraordinari. Per fi es va fer el silenci i va continuar la representació sense cap més entorpidiment.

La causa, però, de l'incident, va explicar-la després Capdevila. Es que ell havia estat cobrador d'arbitris municipals, a Valls, i el públic va estar una estona dubtant si li feia pagar, o no, els espants que l'actor els havia donat amb el rebut a la mà.

Sortosament es va imposar la gràcia i la simpatia de Capdevila i tot va acabar amb llargs aplaudiments.

EL PERIODISTA QUE VA MES AMB TAXI

Un dels parroquians més fermes, que té el servei de taxis barceloní, és sens dubte l'àgil cronista Marius Aguilar.

Amb qualsevulla pretext agafa un auto de lloguer i, de vegades, no el deixa fins al cap de tres o quatre hores.

Ultra això, com que té fama de generós, car les propines no són escatimades, no hi ha xòfer que, en veure'l passar, no li faci una mitja rialleta de convit.

Per palesar fins a quin punt és popular Marius, entre els reis del volant, direm només que n'hi ha una colla que han volgut honorar llur vehicle donant-li el nom del distingit escriptor; i així veureu una pila de taxis que porten estampat el nom d'Aguilar a les portelles i al darrera.

"L'ESQUELLA" DEDICADA A L'ESTIU PUBLICA ORIGINALS DELS MES BONS ESCRIP-TORS I DIBUIXANTS DE LA NOSTRA TERRA. NO BADEU, QUE NO N'HI HAURA PER QUI EN VOLDRA

TEMES D'ISTIU

LA CRISI DEL TEATRE

I

Una nota informativa publicada a "La Noche", anunciant que es preparava una assemblea per tractar de posar remei a la crisi que actualment travessa el teatre, ha originat una petita polèmica entre el bon company Francesc Madrid i el president del Sindicat d'actors, senyor Fuentes.

Crec que un i altre han dit coses interessants i coses excessives; així com han deixat de dir-ne d'altres que són indispensables si es vol enfocar la qüestió amb la deguda altesa de mires i amb tota serenitat.

La primera fallida de Francesc Madrid, el seu error inicial, va ésser recollir exclusivament el que feia referència a una possible retallada dels drets d'autor, apuntada només que com a una de les moltes petites solucions que podrien aplicar-se a la crisi teatral necessitada— a juí de qui va llançar la idea de la assemblea—, d'una gran reducció de despeses, a fi d'emmotllar la vida del teatre als ingressos cada dia més migrats amb què actualment compta.

Francesc Madrid—jove i de temperament radical—, nega la crisi i, en comptes de cercar solucions armòniques

que interessin a tots els elements que del teatre volen treure'n rendiment, llança per endavant i en nom dels autors, la qual psicologia demostra conèixer molt poc, un "noli me tangere" absolutista i incomprensiu, que si arriba a recridats a la concòrdia, no hi haurà manera de tractar la qüestió.

Citar el que passa a França i el que de França hagi dit un periodista parisenc, per negar la crisi teatral, és una tangent que no es pot admetre. Som a Catalunya, i a Catalunya hem de referir-nos únicament en tractar d'aquest assumpte.

La crisi és tan evident, que no manca gaire esforç per fer-ne una demostració.

El fet que més ho prova és la manca absoluta d'empresaris professionals. A Barcelona, només en coneixem un: el senyor Canals, empresari de Novetats.

Els demés—i no hem de citar més que els solvents—, són, com ara els de Romea, propietaris del teatre, que s'han vist obligats a explotar-lo directament per no haver trobat ningú amb les degudes garanties que volgués arrendar-lo, o bé els senyors Santpere i Bergés, que són empresaris per tal d'evitar caure en mans d'una empresa ocasional, o com els senyors Marsans i Sala, que han fet una temporada i no se sap si continuaran, car els seus afers graviten en altra mena de negocis, o, en últim terme, com Sugrañes, que abans que tot és "produceur", i d'empresari en fa obligadament.

¿Creu Francesc Madrid que, si no fos certa la crisi, si el teatre fos encara, com ho era en temps de l'Elias, Molas i Casas, Franqueza i tants altres, un bon negoci, s'haurien extingit els empresaris professionals?

Doncs, si la crisi existeix, car el mateix Madrid reconeix que la gent només omple els teatres quan hi ha "truco", perquè no disposar-se tothom, amb bona voluntat, a facilitar les solucions que calguin?

En una cosa té raó Francesc Madrid, i és quan assenyala com un abús els sous crescutíssims dels "divos".

Es cert que, mentre el Sindicat d'Actors permeti a determinats afiliats seus que s'emportin la part del lleó, cobrant cent vegades més que els altres companys, no té dret a exigir sacrificis dels autors ni de ningú.

Es dirà, potser, que tothom és lliure de valorar el seu treball com cregui convenient. Això era abans; avui no hi ha cap estament social que gaudeixi aquesta llibertat. Ni el propietari pot exigir per lloguers el preu que vulgui ni els metges, advocats, industrials i comerciants poden fer-ho tampoc, car arriba a tot arreu un profund sentit de socialització que limita llurs facultats.

Es, per tant, una immoralitat i un sarcasme que de les diverses persones que intervenen en la representació d'una mateixa obra i que amb llur treball contribueixen a l'èxit de la mateixa, un sol s'emporti mil pessetes i tots els altres estiguin pagats a quatre drets cada un.

Així mateix crec intolerable que l'autor d'una obra popular d'èxit sorollós, vengui exclusives per un grapat de mils pessetes, cobri un crescut sobrepuig per representació i a més a més exigeixi que es facin, si us plau per força, les seves obres dolentes, per tal d'abassegar el cartell i no deixar una escletxa per a ningú. Avui també l'abassegament és un delictes social que, en altres ordes, té una forta sanció.

Com que encara queden moltes coses per dir i això es va fent massa llarg, ho deixarem per un altre dia.

ENRIC TUBAU

CRISI

—Hi ha una crisi horrorosa, la gent s'està de comprar res.
—El metge: Fins de posar-se malalts!

ART I ARTISTES

Del "Círcol Artístic" hem rebut còpia de l'escrit que la Junta del mateix ha dirigit al senyor Plandiura; diu així:
Ilustre Señor:

La Junta de Gobierno del "Real Círculo Artístico", en sesión celebrada con esta misma fecha, ha acordado dirigirse a V. S., como Delegado Regio de Bellas Artes, para exponerle lo siguiente:

Cree este "Real Círculo Artístico" que se hallan en peligro unas de las joyas de Arte más preciadas que posee Barcelona, como son los retablos del "Gremi de Pellaires", recientemente adquiridos por el Ayuntamiento, merecedor por ello de la gratitud de toda la ciudad. Ha llegado a nuestro conocimiento por conductos fidedignos que esos magníficos retablos, como la mayor parte de obras de aquella época, se hallan algo deteriorados y necesitados de limpieza y de restauración para tapar ligeros descorchados, etc., etc.

La Junta de Museos se nos asegura que ha tomado ya acuerdo acerca de ello, encargando tal limpieza y restauración a determinado artista, digno de todos los respetos y consideraciones como pintor eminente, pero del que no se sabe que haya nunca restaurado ni limpiado obra ninguna de tal género e importancia.

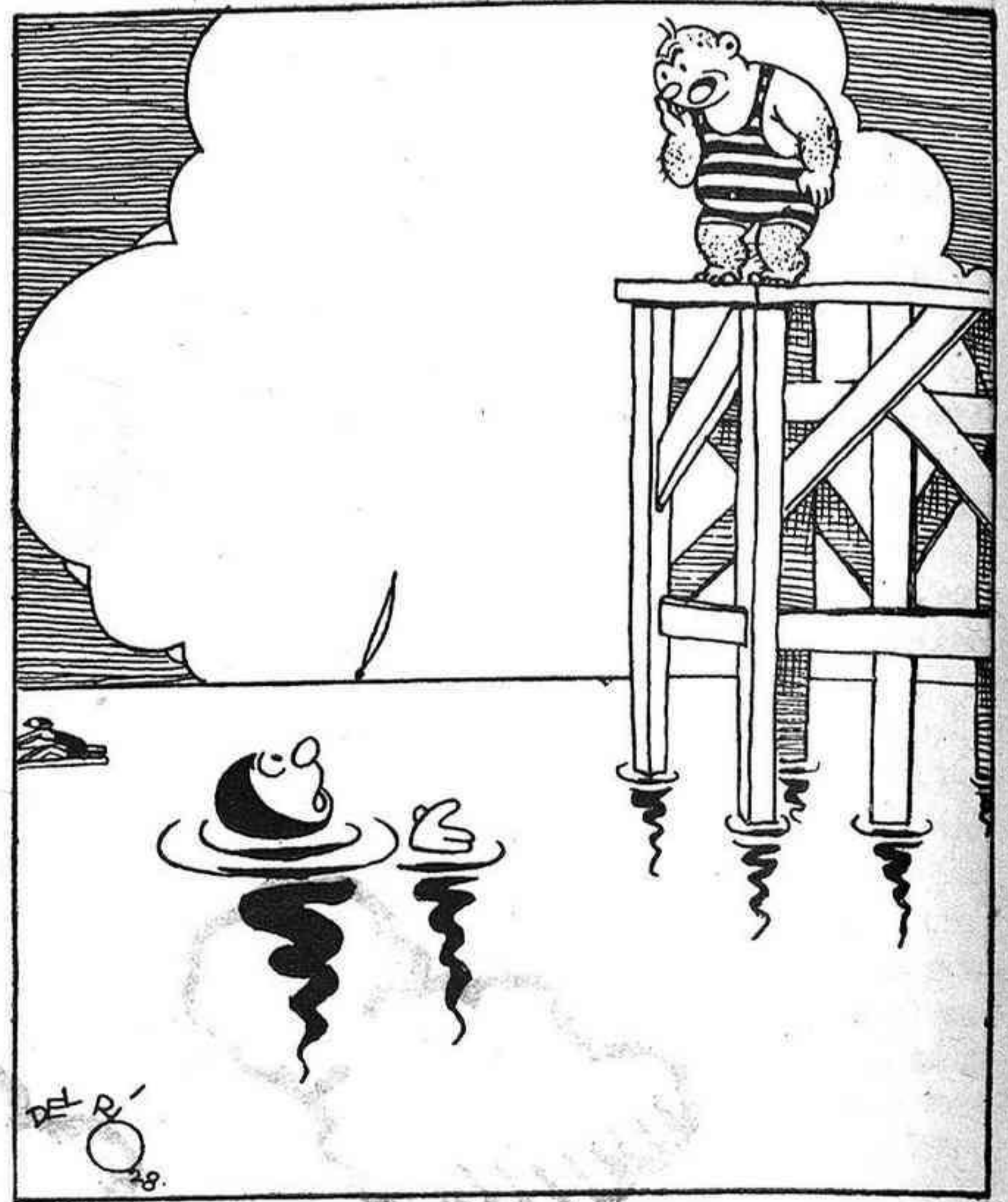
La limpieza y restauración de una obra de tal valor y de tal importancia, ha de hacerse con todas las garantías necesarias, pues es evidente el perjuicio enorme e irreparable que podría sufrir. No és posible ensayarse con joyas de tanta valia.

Los coleccionistas de pintura gòtica y románica de Barce-

EL NOU RIC

—Ja començo a refinar-me! Ja m'agraden les dones primes.

CREDITORS

—Home, ara em ve bé; ¿quan em pagarà els deu duros que em deu?

—Deixi passar uns quants dies que ara em troba amb l'aigua fins al coll.

lona (como usted mismo) para menester tan importante como el de restaurar algunas de las joyas que poseen y percatados de su responsabilidad, no han dudado en encargarlo a peritos extranjeros, franceses o italianos, cuya pericia han acreditado suficientemente.

Cree esta Junta, que nadie más indicado que V. S., por su amor a las cosas de Arte y por la alta representación que ostenta, debe velar y defender esas obras e intervenir inmediatamente para evitar lo que quizá más tarde sería inevitable.

Muy agradecido el "Real Círculo Artístico" por cuanto usted haga en este sentido, tiene esta Junta el honor de ofrecerse como siempre de V. S. atentamente,

El Secretario,
JUAN B. TRIAS

Barcelona, 23 de julio de 1928.

Tanmateix, trobem que el Círcol té tota la raó, doncs l'encàrrec fet per la Junta de Museus a Galofre Oller (nosaltres diem el nom) és d'una responsabilitat molt gran i no hauria d'haver-se fet sense més ni més.

Fins aquí, estem d'acord; quan "Bòria avall" s'estroPELLI, ningú millor que el seu autor per a restaurar-lo. Els retauls del "Gremi de Pellaires" són quelcom més serios que tot això i necessiten les mans d'un especialista i no les d'un pintor de quadros, per bons que siguin.

Ara bé: on ja no anem a una amb el "Círcol" és en parlar de restauradors d'altres terres; a casa n'hi han amb prou coneixements per a acomplir l'obra, sense que calgui sortir a l'estranger i que ens encolomin algun senyor, com tants n'hi ha, més dolent que els nostres i els mèrits del qual es toquen només a l'hora de presentar el compte.

BORIEL

JO NO SE COM SERA

M'han de presentà una noia
de bon cor i de seny clà.
M'han dit que és molt bonicoia,
i jo no sé com serà.

A voltes l'he imaginada,
llavis vermells, rostre clà
i un estel en la mirada
i jo no sé com serà.

Ben plantada la voldria,
el cor obert a la mà,
i un riure clar com el dia,
i jo no sé com serà.

Serà rossa? Serà bruna?
Diu que encanta el seu parlà,
i és per a mi una fortuna,
i jo no sé com serà.

Si és tan bella i exquisida
i li plau el somnià,
quin somni la nostra vida!,
i jo no sé com serà.

Diuen que és ben revinguda
i té una finò a la mà
de carícies saberuda,
i jo no sé com serà.

Quan hi penso el cor em salta;
l'he de conèixer demà.
Tindrà una rosa a la galta,
i jo no sé com serà.

Només sé que la voldria
llavis vermells, rostre clà,
com flor de cel que extasia...
I jo no sé com serà.

SALVADOR PERARNAU

BYRON I LA LEGIO D'HONOR

¿Coneixeu el poema que Byron, el poeta anglès, dedicà a la Legió d'Honor?

Fa així:

“Estrella dels braus, el guspireig de la qual ha vessat tant de glòria sobre els vivents i sobre els morts.

Brillant i venerat engany, que tants de milions d'hommes cerqueu a guanyar amb l'arma al braç.”

Byron posseïa una creu que li havia donat un combatent, el qual l'havia guanyada a la batalla de Waterloo. Lluís XVIII autoritzà Byron a portar aquesta creu sobre el pit. Es així com Byron fou el primer poeta condecorat com a home de lletres.

LA SETMANA QUE VE PUBLICARÀ “L'ESQUELLA” UN NUMERO EXTRAORDINARI DEDICAT A L'ESTIU. COMPREU-LO DE SEGUIDA, DONCS S'ESGOTARÀ AVIAT

RAFAEL BARRADAS

Rafael Barradas, el gran pintor, està malalt. Rafael Barradas és un dels artistes més purs de la nostra època, el més pur tal vegada. En la vida heroica d'aquest estimat pintor sols hi ha una finalitat: la de crear bellesa.

Ara Rafael Barradas està malalt. Es precis que ens reunim els seus amics, tots els seus amics, Salvador Dalí, Gómez de la Serna, Giménez Caballero, Josep Gausachs, J. M. de Sucre, Francesc Madrid i tots els altres que no recordem. Es precis que s'organitzi una nova exposició de les obres magnífiques del magnífic pintor, i que un grup d'escriptors de prestigi s'encarregui d'animar aquesta exposició donant conferències, explicant i comentant la vida de l'artista.

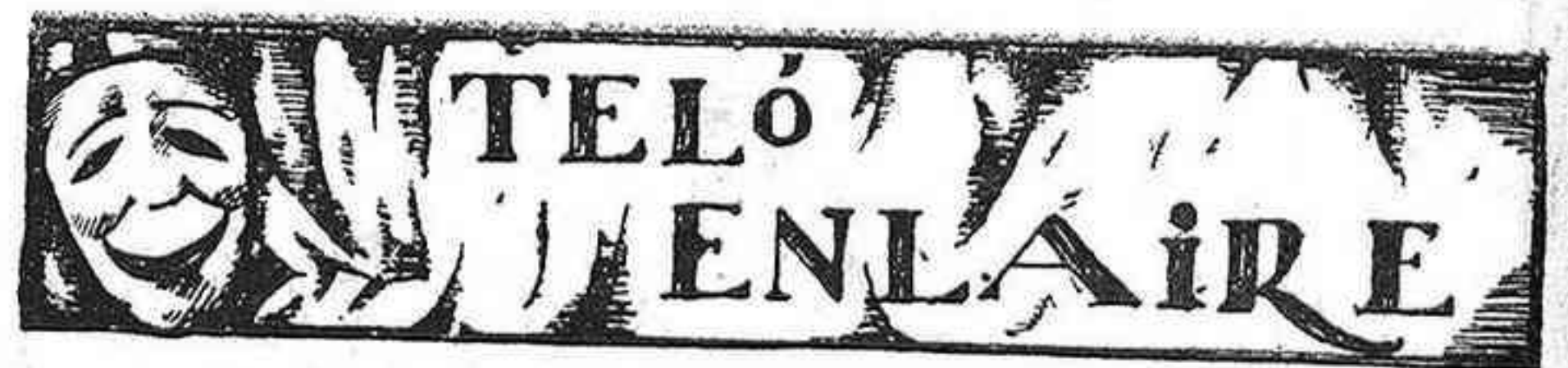
Els seus amics, els que ens enorgullim d'ésser amics seus, tenim el deure de portar la llum i l'alegria a la seva ànima.

DIVORCIS AMERICANS

Haviem convingut tots, feia temps, que la Unió Soviètica era el país del món on hom es divorciava més sovint. Ara acabem de saber que els americans han esdevingut, en alguns Estats, refractaris al divorci. Alguns matrimonis, per aconseguir divorciar-se, se'n van a París. Els advocats francesos els donen tota mena de facilitats. Però sembla que aquests senyors no tenien el dret d'obrar així. Hom ha fet àdhuc alguns processos. Confessem que no en comprem la raó: no són els propis interessats qui volen desfer els seus llaços? Doncs, el que caldria és donar un premi als advocats que ho aconseguixin amb facilitat.

Fins ara, llevat dels soviets, tots els altres homes de lleis el que procuraven era enredar aquests afers. Era la manera de treure'n més diners.

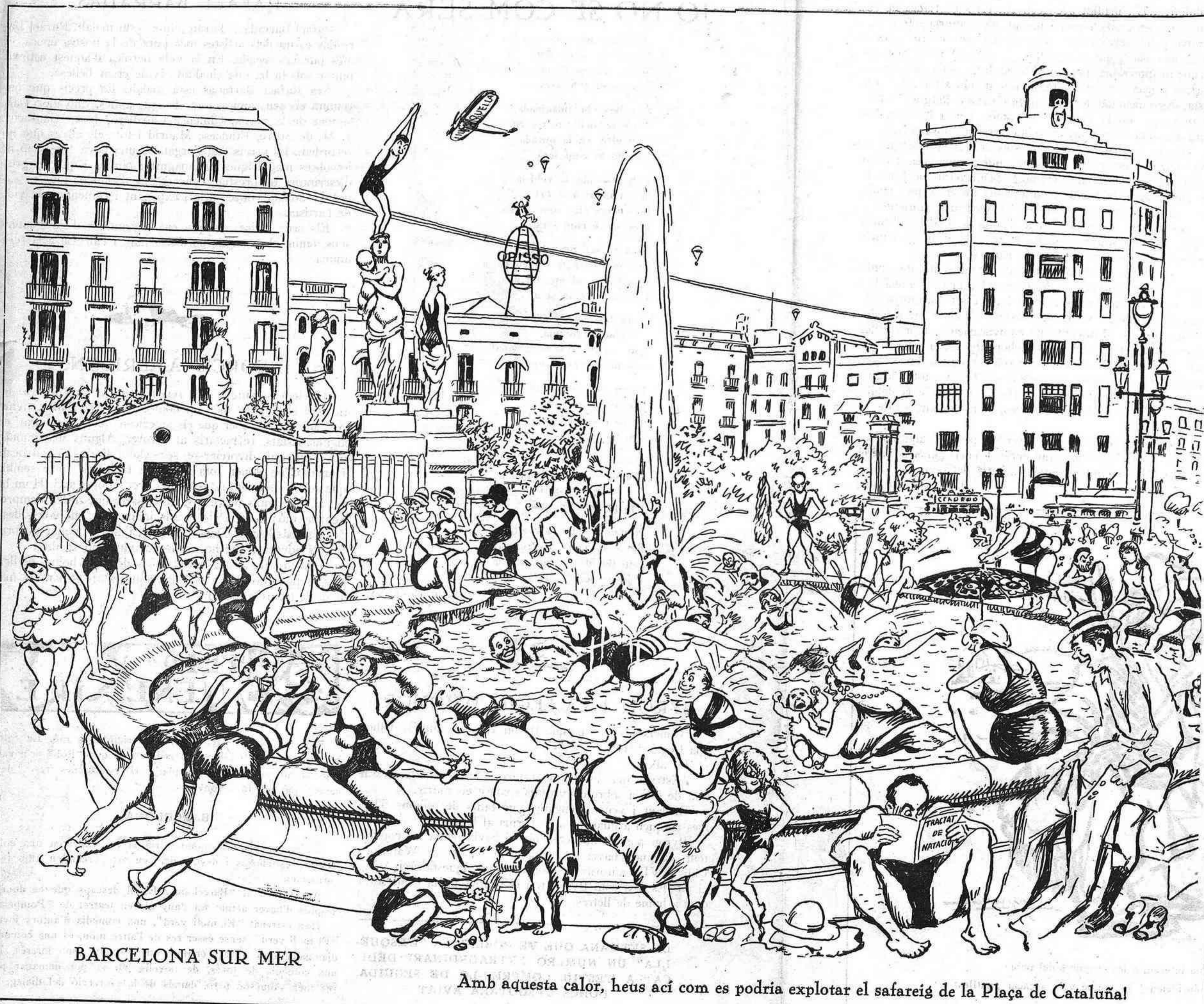
Potser si dèiem “teló avall” tindríem més raó. La calor ha abaixat tots els telons. El millor serà que “Bob” se'n vagi a passar un mes a qualsevol platja. Hi estarà més fresc i descansat que ací. Ja li convé.

BARCELONA

La companyia Claramunt-Adrià la constitueixen una colla d'actors estudiosos i devots del seu art. Treballen amb fe i entusiasme.

Ara actuen al “Barcelona”. Es el descans que es donen, després d'haver actuat tot l'any al seu teatret de “Pompeia”.

Han estrenat “El molí verd”, una comèdia d'autors joves. “El molí verd”, sense ésser res de l'altre món, és una comèdia dialogada amb traça i enginy, que s'escolta amb interès. En una comèdia de joves, de novells, no es pot demanar pas res més. Aquesta, però, demés de la correcció del diàleg, té

BARCELONA SUR MER

Amb aquesta calor, heus ací com es podria explotar el safareig de la Plaça de Catalunya!

una estructura que delata en els seus autors uns bons comediògrafs per a demà.

La interpretació molt digna i ajustada.

TIVOLI

Quan es va estrenar a Madrid, "El clamor", fruit de la col·laboració absurda, inexplicable, d'Azorin i Muñoz Seca—, obtingué un escàndol formidable i la indignació dels periodistes. Nosaltres, a través de les crítiques de la premsa madrilenya creiem "El clamor" una sàtira terrible i sagnant.

Ara, després d'haver vist i escoltat l'obra, creiem que "El clamor" és una poca-solta. Una poca-solta, com tot el teatre de Muñoz Seca. Una obra pesada, mancada d'intel·ligència, de gràcia, d'enginy. Una obra indigna de l'Azorin de "Los Pueblos".

Deien si era un plagi de "La veritat a cinc cèntims", novel·la hongaresa de Jenő Jeltai. Però, no, no es molestin els senyors Azorin i Muñoz Seca; "La veritat a cinc cèntims" té molta més gràcia que "El clamor".

"El clamor" és una poca-solta, però una poca-solta molt ensopida.

BOSQUE

Ha actuat la companyia lírica d'Emili Vendrell. Ha cantat, naturalment, "Doña Francisquita".

NUEVO

Companyia de Lluís Calvo, l'home de l'èxit. "Cançó d'amor i de guerra". Quina vinyeta! I res més per avui.

Bob

EL SAFAREIG DE LA RAMBLA

Heus ací les xafarderies que, anant per la Rambla, hem pogut recollir:

Que ja està tot llest per començar la temporada de teatre líric català; hi han còmics, autors, comèdies, etc.; hi es tot... menys l'empresari.

Que l'exerit autor i actor Enric Lluellas ha arribat a Barcelona amb una obra per a la temporada que ve. De la qual—cosa estranya—els seus companys en fan moltes alabances.

Que Caballé es passa a la revista.

I que Montero farà de crític teatral a "El Matí", el nou diari catòlic.

I que Sugranyes estrenarà una obra a Ròmea, una obra en vers i d'ambient històric.

I que a Lluís Capdevila se'l veu massa al Casino de Sant Sebastià. Que un dia perdrà el monocle. I que el trobarà una anglesa que l'acompanya, rossa com un melindro.

Ens creiem que Capdevila era enemic dels anglesos!

I que l'actor Ricard Fuentes, quan deixi d'ésser president del Sindicat, vol dedicar-se a memorialista.

I que a Ramon Campmany li han traduït "La modisteta i la gran senyora", al rus.

Que el traductor és Bergés.

I que Màntua no estrenarà a Ròmea, sinó al teatre de la Naturalesa, a la Floresta, i en col·laboració amb un ex-director molt conegut.

Diuen que Prudenci Bertrana ha promès fer bondat i ésser bon minyó. Totes les obres que s'estrenin a Novetats les trobarà bones, fins les seves.

Perquè ell també estrenarà. Ha aconseguit desbançar Josep Maria Folch i Torres, i es dedica al teatre d'infants. Debutarà amb la segona part de "La Ventafocs".

PARADOXES I CAPRICIS

LES TRENES

¿Imagineu que les trenes són una moda esvaïda? ¿Imagineu que ja no les tornareu a veure si no és en un pintoresc i evocatiu ball de disfresses? ¿Creieu que, al seu encís femenívol, cal afegir-hi el prestigi poètic de les coses passades, com les cabelleres empolvorades, el mirinyac, les cornucòpies o els aires apagats i galants d'un minuet?... ¿Quin poeta modern, en efecte, s'atreveria a cantar les trenes rosses de la seva estimada?... Un poema així, com no fos banyat amb la melangia del record, hom ja no pot trobar-lo més que entre la col·laboració espontània d'algun suplement femení o d'alguna revista de la llar i de la moda. Un poeta, que s'estimi, avui ha de cantar només testes equívokes.

Vora la mar blava, sobre la sorra humida i rosada de la platja, sota la rosa del sol que entela les coses d'un baf daurat i palpitant, hom no veu més que cabelleres tonsurades. Diríeu que una cabellera llarga ja no faria joc amb la pell embrunida, amb els maillots que ceneixen amb valentia les formes i amb les positures lliures de pudor. La cabellera llarga sembla que hauria de lligar les noies per a les nedades llargues, mar endintre, cara els horitzons illimitats; sembla que faria cànids els seus moviments i els llevaria audàcia per competir amb els nois i amb esportius autèntics, en arriscament i gosadia...

I té, ¿no heu vist la senyoreta Maria Lluisa Vigo? ¿No heu vist, almenys, el seu retrat? La senyoreta Maria Lluisa Vigo acaba de guanyar el campionat femení de natació de

Catalunya. Un maillot breu ceneix els seus flancs de sirena i els seus pits fermes i menuts de walkiria. Hom endevina, a les seves cames tenses i als seus braços agilitissims, una elasticitat meravellosa... Per tot això, aquesta Venus mediterrània, pot competir amb la més arriscada esportiva nordamericana... Però, mireu, tanmateix, la seva testa. Es guarnida de dues trenes rosses, llargues i feixugues, que no la lliguen, tanmateix, per a les nedades llargues, sota l'espai infinit, sobre la mar illimitada...

Diríeu, tanmateix, que aquestes trenes rosses, que el seu somriure, entre tímid i esquiu, que alguna cosa del seu posat que fa pensar amb les noies primaverals de Boticelli, dona a aquesta Venus mediterrània un encís més penetrantment femení que el de les Venus transatlàntiques.

Les trenes rosses, la força, l'audàcia... Maria Lluisa Vigo, ¿és molt antiga, molt moderna? ¿Molt antiga i molt moderna alhora com un vers de Rubén?...

Res més perillós que fer teories davant d'una noia amb trenes i amb maillot. La paradoxa, el caprici, domina l'etern femení. La nostra actitud ha d'ésser purament admirativa. Admirar les trenes rosses. Admirar les cabelleres tonsurades, altrament ens equivocariem sempre. Elles s'han complagut a deixar a Schopenhauer en ridícul en tallar-se els cabells. Altres li deixen tot fent-se créixer—o simulant-ho—les idees. Altres ens hi deixen a tots plegats, fent renèixer, davant de la nostra afirmació de la debilitat femenina, el mite de les sirenes, de les walkiries i de les amazones...

Volubilitat femenina... Potser en això, en aquesta volubilitat, està el teu més gran encís. L'encís almenys que et redimeix de l'instint purament animal del sexe.

DOMÈNEC GUANSÉ

ASPECTES DEL PERIODISME

—Vaig a fer una entrevista a les senyores del poble.

—Ves quina coincidència! Jo també vaig a caçar guatlles!

EL DEPORT

BOXA

Dissabte, la Federació de Boxa, sentint-se Ninyerola, va organitzar una vetllada a tot "pisto" a l'Olympia, barallant-se els campions d'Espanya de la bona fe (amateurs) i uns quants professionals de bona pedra.

Però la Federació es va creure que, per tractar-se de qui es tractava, els afeccionats anirien a l'Olympia a carretades. I es va equivocar. Féu poca propaganda, i la gent, en comptes d'anar a la sala de la Ronda, preferí més anar al trenca ones a cruspir-se un plat de musclos o de rap a la marinera.

Recordeu-vos que Ninyerola, quan fa quelcom gros, fa per endavant un gran i original "carroussel" per totes les vies de la ciutat, en el que ell hi pren una part molt activa.

Doncs, bé: si els cinc membres de la Federació Espanyola de Boxa, s'haguessin posat de levita i el copalta, unes barbes postisses el voluminós president, i còmodament asseguts en un "simón" haguessin passejat per tot Barcelona una gran "pancarta" de la vetllada, segurament que mitja dotzena més d'espectadors hi hauria anat a l'Olympia.

Federatius com els de la boxa que diuen a cada pas que ells es sacrifiquen pel bé de l'esport i no són capaços, per a l'esport, ni de posar-se el copalta i unes barbes, per tal d'atraure l'atenció popular, mereixen que se'ls digui que això dels sadumentària de nen estiuejador. I estan més "monos"!

Que prenguin model dels federatius atlètics que, per a fer

espectacle, no tenen cap inconvenient en passejar-se amb indumentària de nen estiuejant. I estan més "monos"!

Imagineu, ara, el bé que estaria el senyor Ramonet amb unes barbes que li caiguessin damunt la panxa. Per veure'l solament passejar entorn del "ring", ja s'esgotarien les entrades!

Els "amateurs" guanyaren per punts els professionals. Els de bona fe s'ho empassaren, però els "expertos" fa vuit dies que toquen ferro. El conjunt del "match" mixte fou de 9 a 7 a favor dels que no cobren.

Vilanova, González, Compte, Fernández, Alís (R.), Montllor i Giralt, foren declarats guanyadors de Campos, Martí, Munyoz, Sales, Campuzano, Fabra y Alís (F.)! Sanz i Tejeiro feren "match" nul.

CICLISME

Al Velòdrom hi hagué dissabte programa de festes. A més a més del braçal de persecució—la vinya de Senón—es corregué una gran cursa amb entrenadors, en la qual guanyà el rosset i bufó campió d'Espanya, Pepet Cebrià Ferrer, sabent-se enganxar al rodell de Rubió amb aquella elegància que el caracteritza.

Loisel sortí carregat de benes, doncs fa pocs dies es va clavar una pinya de pronòstic i, per comble de desgràcies, se li trencà el quadro de la màquina, sense que, afortunadament, es fes la més petita ferida.

JEPET

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

PESCADOR BEN EDUCAT

—Perdoni: no em pensava que fos un peix tan gros.

Un individu que passejava pel moll, va notar que li havien pres la cartera on hi guardava una papereta de penyorament d'un vestit.

L'home va fer una ganyota de desgrat, i va seguir caminant fins a topar-se amb un subjecte que li va oferir la venda de la papereta de penyorament que li acabaven de robar.

Vet ací com, ajudat pes la casualitat, va poguer recuperar la cartera, amb el qual demostrà posseir grans condicions de policia.

**

Una senyora francesa que habitava una torre del carrer de Senillosa, propietat seva, va haver de marxar a França per una temporada, i en tornar, es trobà amb que la seva torre estava ocupada per una família desconeguda que s'hi havia instal·lat com a cà'l sogre.

Nosaltres ja sabíem allò de què,

“Quien va a Sevilla
pierde su silla”,

però no podíem capir mai que es pogués perdre una casa pel sol fet de anar-se'n a França.

Així és, que, rumiant, rumiant, hem compost el següent rodolí apropiat:

“Quien se va a Francia
pierde la estancia.”

**

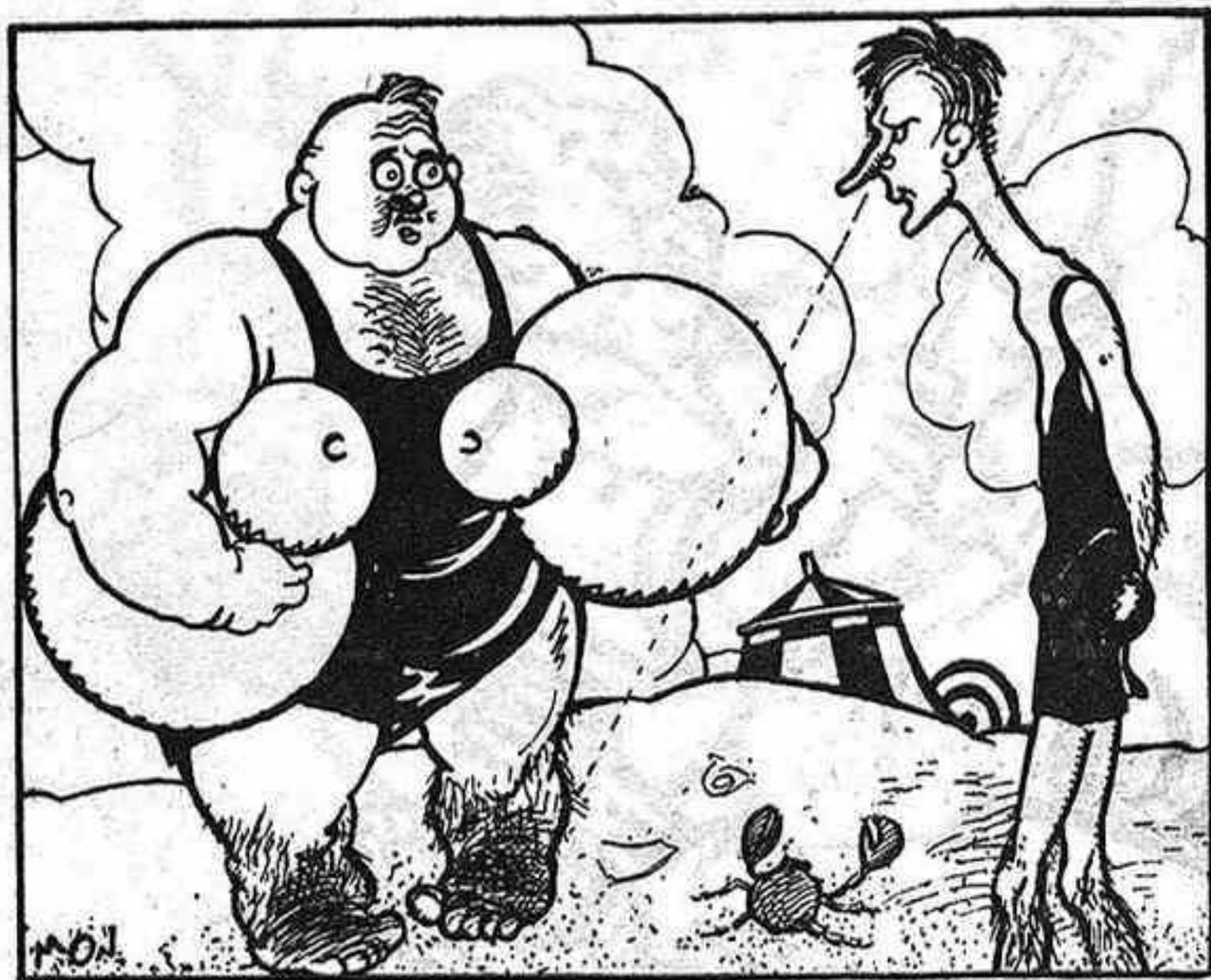
Hem llegit que a les universitats de Rússia, la majoria dels alumnes matriculats com estudiants de Medicina, pertanyen al sexe feble.

Si això s'estén i les dones dels altres països segueixen l'exemple, ben aviat hauran desaparegut les “malalties secretes”, car tractant-se de dones, no hi haurà manera de mantenir secrets de cap mena.

**

La Junta de Museus de Barcelona ha refusat un cuadro de Togores, que se li ofrenava per subscripció pública, a pretext de què hi figuraven dones nues i resultava immoral.

Ja en varen tenir de sort, ja, Praxiteles i Miquel Angel, de

A LA PLATJA

—Com és que té els peus tan estranys?
—Es que jugo a futbol!

néixer abans que els senyos que componen la nostra Junta de Museus!

**

“Impero”, el gran diari feixista italià, indignat per les veritats coentes que la Premsa internacional ha dit contra el general Nobile, fent-lo responsable de totes les víctimes registrades a les proximitats del Pol Nord, proposa que deu periodistes italians tinguin un duel amb altres tants periodistes estrangers.

Ca, barret! No volem exposar-nos a què ens donin un cop de “sabre”.

**

L'Ajuntament clourà ben aviat el concurs obert per a premiar amb 1.000 pessetes l'edifici més artístic i més higiènic construït a Barcelona durant l'any darrer.

Creiem que no s'hauran de trencar gaire el cap els senyors del jurat, car com a edifici higiènic cap no podrà disputar la primacia al soterrani de la Plaça de Catalunya, que té l'entrada davant de la Llibreria Catalònia.

Allò és un veritable palau del “water-closset”.

**

Un senyor, en assabentar-se que per motius polítics anaven a detenir un fill seu, va fer-se passar per ell i la policia se'l va emportar.

En comentar aquest fet, hom va veure-hi un gest heròic.

Més aviat sembla una coqueteria per tal de fer-se la il·lusió de tenir vint anys menys.

**

L'inefable pare Vallet ha fet unes declaracions per tal d'explicar l'origen de la seva vocació eclesiàstica, i ha dit que, als set anys, ja va oir la veu de Déu Nostre Senyor que el cridava pel camí de l'apostolat.

Ja és tenir l'oïda fina, ja...

QUATRE EXTRAORDINARIS
PUBLIQUEM EN TOT L'ANY:
“CARNESTOLTES”, “L'ESTIU”,
“ELS MORTS”, I EL DE “CAP D'ANY”

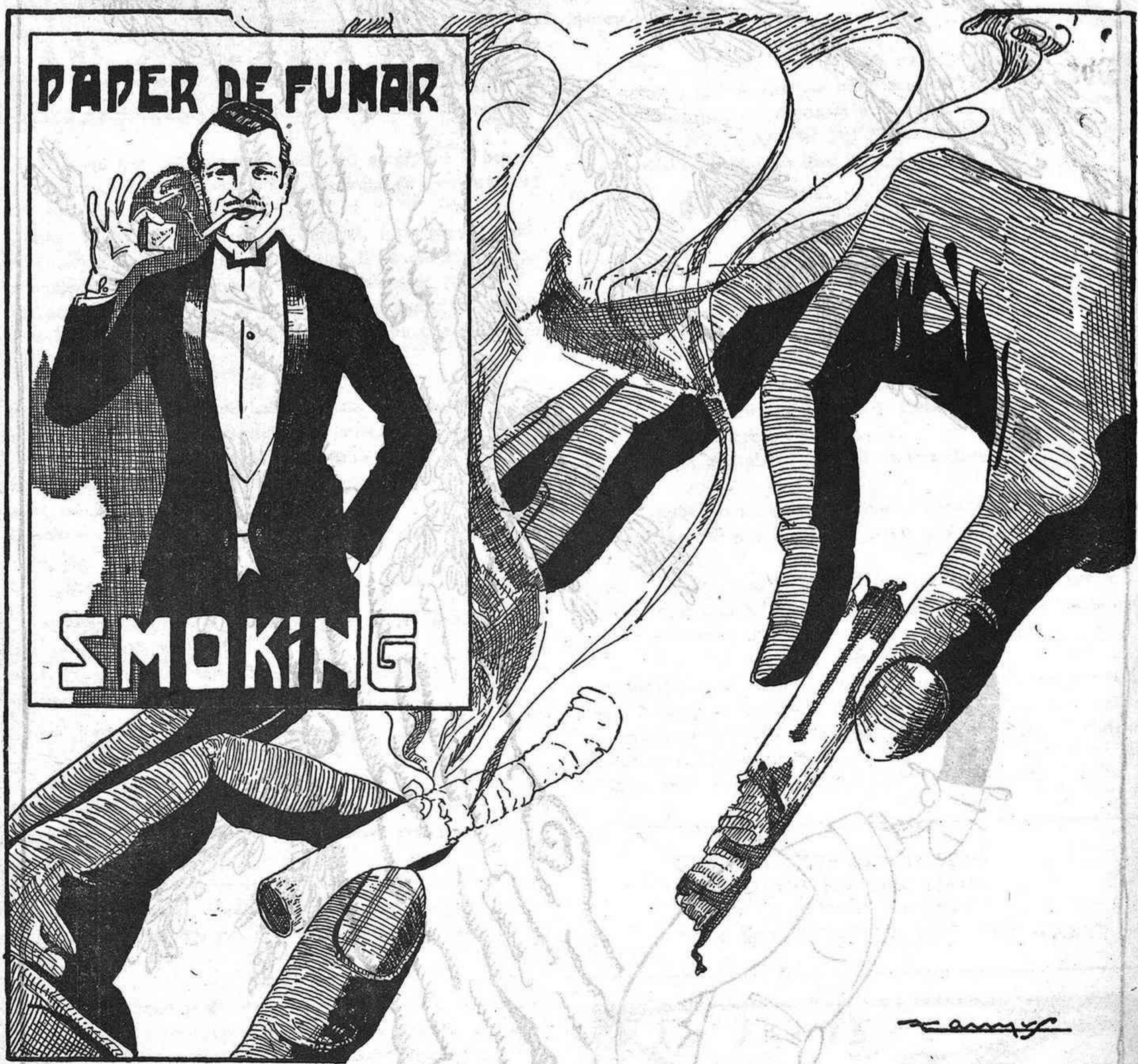
Ll. R. C.: Fóra molt millor que el mateix tema el tractéssiu amb prosa. La forma poètica lliga massa, i, si no es té un gran domini de la mètrica, resulta enfarfegada. El treball en prosa anirà.—F. V.: La seva queixa, molt raonada per cert, és més pròpia per a publicar-la en un periòdic diari que no al nostre, del qual no en farien gens de cas.—E. X.: Entra en cartera.—A. A.: Ho trobem molt fluixet; un tema com el que tracteu, es presta a fer-hi un xic de brometa i és llàstima que el vostre treball resulti eixut de gràcia. Podeu fer altres coses i ja veurem!—M. H.: Nostre Senyor, no us ha cridat pel camí de la literatura.—R. C.: Ja té raó, ja; però d'aquests senyos no se'n pot parlar ni en bé ni en mal.—C. K.: Es creu que no tenim res més a fer que llegir totxeries?—B. J.: Està molt bé i ho publicarem tan aviat com ens sigui possible.—D. F.: No, senyor; la col·laboració espontània no la paguem. Quan us hagueu fet un crèdit, veniu i en parlarem. Us esperem asseguts.

Impremta L'Esquella i La Campana : Olm, 8, Barcelona

LA TRAGEDIA

—Jo havia vingut al bosc a suïcidar-me, però amb aquesta calor, ni per al suïcidi tinc ànims.

Es un inconvenient una cigarreta que es consumeixi amb rapidesa, sense donar temps de assaborir-la. Es malgasta el tabac inútilment, les cendres cauen amb facilitat damunt del vestit del fumador, damunt la taula de treball, etc.

Es un inconvenient una cigarreta que s'apagui amb freqüència, havent d'encendre-la diverses vegades. Produeix cendres negres, i el tabac perd bona part dels seus sabor i aroma.

Aquets defectes queden eliminats empleant el paper de fumar aquestes raons que ha

SMOKING

de combustió lenta, sabor agradós, molt resistent i fi. Es per sigut el més ben acollit pels fumadors intel·ligents.

amb papers de fumar de la Torre de la Resquila

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELÉFON A. 4115

Obra nova de JOSEP PLA

C A M B O

Materials per a una Història d'aquests últims anys

==== Un volum 8.^u Ptes. 4'50 ====

Nova edició

J. Vallès i Pujals

Elogi de Catalunya

Preu: Ptes. 2'50

A V I S

La setmana que ve
NUMERO EXTRAORDINARI
DE

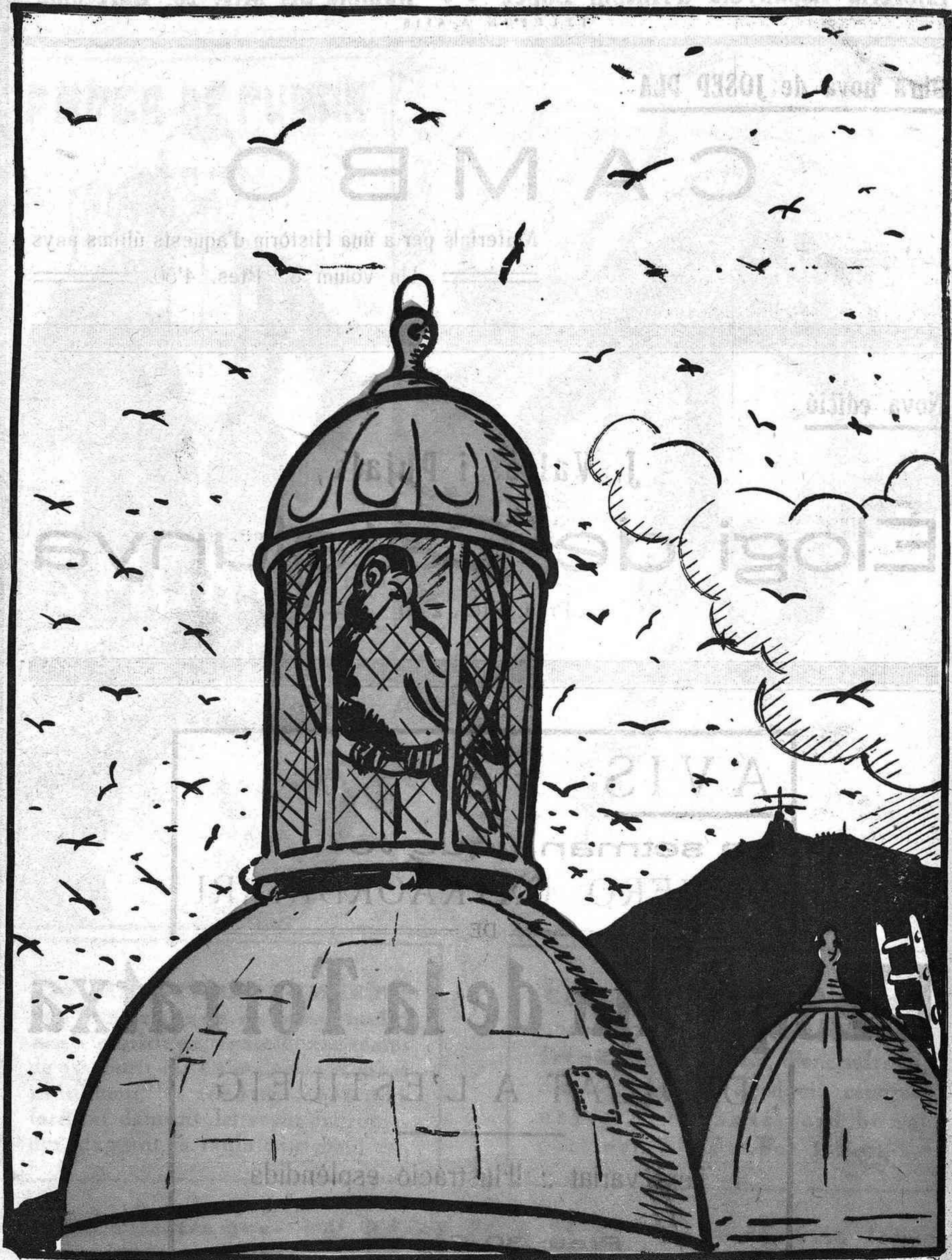
L'Esquella de la Torratxa

DEDICAT A L'ESTIUEIG

Text variat :: Il·lustració esplèndida

Preu: 30 Cèntims

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls atorga rebaixes.

ARQUITECTURA MODERNA

Cúpula de la nova casa de telèfons, tendre i commovedor record a les telefonistes.